БОЛЬШЭВІКІ БЕЛАРУСІ У БАРАЦЬБЕ ЗА СОЦЫЯЛІЗМ

Артыкул сакратара ЦК КП(б)Б тав. Н. Ф. ГІКАЛО

У тэзісах да X з'езда нашай партыі таварыш **Сталін** пісаў:

«Калі прыватная ўласнасць і капітал немінуча раз'ядноўваюць людзей, распальваюць нацыянальную рознь і ўзмацняюць нацыянальны гнёт, то калектыўная ўласнасць і праца так-жа немінуча зблiжаюць людзей, падрываюць нацыянальную рознь і знішчаюць нацыянальны гнёт. Існаванне капіталізма без нацыянальнага гнёту так-жа нямысліма, як нямыслiма існаванне соцыялізма без вызвалення прыгнечаных нацый, без нацыянальнай свабоды. Шавінізм і нацыянальная барацьба немінучы, неадвратымы пакуль сялянства (і наогул дробная буржуазія), поўнае нацыяналістычных забабонаў, ідзе за буржуазіяй, і, наадварот, нацыянальны мір і нацыянальную свабоду можна лічыць забяспечанымі, калі сялянства ідзе за пролетарыятам, г. зн. калі забяспечана дыктатура пролетарыята. Таму перамога Советаў і ўстанаўленне дыктатуры пролетарыята з'яўляюцца асноўнай умовай знішчэння нацыянальнага гнёту, устанаўлення нацыянальнай роўнасці, забеспячэння праў нацыянальных меншасцей»[1]).

Семнаццаць год, прайшоўшыя з часу вялікай Октябрскай соцыялістычнай рэволюцыі, паказалі ўсю выключную мудрасць гэтых слоў таварыша **Сталіна**. Іменна на глебе герайчнай калектыўнай працы мільёнаў пролетарыяў і працоўных вялікага Советскага Саюза, на аснове ўлады Советаў вырасла гэта брацкая салідарнасць паміж працоўнымі раней прыгнечаных нацыянальнасцей і працоўнымі раней прывілеяванай нацыі.

Вызваліўшыеся ад «сваёй» і «чужой» буржуазіі, нацыянальныя советскія рэспублікі адстаялі сваё існаванне ў барацьбе супроць злучаных сіл імперыялізма і аб'ядналіся ў цесны дзяржаўны саюз. На аснове советскага ладу, у барацьбе за пролетарскі інтэрнацыяналізм, у барацьбе за соцыялізм мы дабіліся найвялікшых поспехаў у практычным ажыццяўленні генеральнай лініі нашай партыі ва ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва як у СССР у цэлым, так і ў кожнай советскай рэспубліцы ў паасобку.

Веліч нашых перамог знайшла сваё выражэнне ў гістарычным рашэнні VII усесаюзнага з'езда Советаў па пытанню аб далейшай дэмакратызацыі советскай Канстытуцыі.

Пытанне аб далейшай дэмакратызацыі советскай Канстытуцыі, пастаўленае па ініцыятыве таварыша **Сталіна** і па прапанове пленума ЦК ВКП(б) унесенае тав. Молатавым на VII з'езд Советаў, гаворыць аб яшчэ большым згуртаванні працоўных усіх нацыянальнасцей Советскага Саюза.

У капіталістычных краінах ліквідуюцца апошнія астаткі так званых буржуазных «свабод» і працоўныя канчаткова адхіляюцца ад удзелу ў дзяржаўным кіраванні. У капіталістычных краінах распальваецца звярыны шавінізм, які ставіць па-за законам мільёны працоўных прыгнечаных нацыянальнасцей. У Советскім Саюзе на аснове разгортвання советскай дэмакратыі, усё больш шырокага ўцягнення працоўных мас у кіраванне краінай, расце гордасць за сваю соцыялістычную радзіму, умацоўваецца пачуццё адказнасці перад радзімай, расце ў масах советскі патрыятызм як усведамленне вялікай рэволюцыйнай сілы саюза рабочых і сялян усіх нацыянальнасцей СССР, як усведамленне вялікага інтэрнацыянальнага значэння поспехаў будаўніцтва соцыялізма для працоўных усіх краін.

Калі мы гаворым аб большэвіцкім ажыццяўленні ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі ў БССР, то трэба мець на ўвазе, што Советская Беларусь з'яўляецца адной з многанацыянальных рэспублік вялікага Советскага Саюза, знаходзячыся на рубяжы з капіталістычным светам. Адсюль асабліва важнае значэнне большэвіцкага праводзення ленінскай нацыянальнай палітыкі ў БССР не толькі як адной з важнейшых умоў паспяховага будаўніцтва соцыялізма ў Беларусі, але і як магутнага фактару ўздзеяння на рэволюцыйна-вызваленчы рух за рубяжом.

Поспехі ленінскай нацыянальнай палітыкі ў БССР дасягнуты на аснове нястомнай і бязлітаснай барацьбы КП(б)Б супроць класавага ворага і яго агентуры, супроць «левага» і правага апартунізма, супроць контррэволюцыйнай зіноўеўска-троцкісцкай групы і ўсякіх іншых груповак з іх контррэволюцыйнымі праграмкамі, супроць ухілаў як у бок мясцовага нацыяналізма (беларускага, яўрэйскага, польскага), так і ў бок вялікадзяржаўнага шавінізма.

Уздым соцыялістычнай па зместу, нацыянальнай па форме культуры грунтуецца перш за ўсё на выключных па сваіх тэмпах развіцці гаспадаркі БССР. У першым пяцігодзі, напрыклад, развіццё прамысловасці ў БССР ішло ўдвая хутчэй, чым у Советскім Саюзе, ў цэлым. Гэтым самым ажыццяўляецца адно з важнейшых гістарычных указанняў таварыша **Сталіна:** ліквідацыя той фактычнай няроўнасці, якая асталася нам у спадчыну ад праклятага мінулага. І ў другім пяцігодзі БССР не змяншае тэмпаў развіцця прамысловасці.

Замест старых хібарак, саматужных майстэрань з сярэдневяковым абсталяваннем у БССР створаны буйныя фабрыкі і заводы, абсталяваныя па апошняму слову тэхнікі, у тым ліку такія прадпрыемствы, як магілёўская фабрыка штучнага шоўку — адна з буйнейшых у Саюзе, гомельскі шкляны завод **імя Сталіна**—адно з самых механізаваных буйных прадпрыемстваў гэтага тыпу ў Саюзе, віцебская швейная фабрыка «Сцяг індустрыялізацыі» — адно з буйнейшых швейных прадпрыемстваў Саюза, раённая электрастанцыя **імя Сталіна**, якая снабжае сваёй энергіяй прамысловасць трох буйнейшых цэнтраў Беларусі. Удзельная вага прамысловасці ў агульнай прадукцыі народнай гаспадаркі Беларусі ўзрасла з 40 проц. у 1927-1928 гг. да 67-70 проц. у 1932 годзе. Удзельная вага прадукцыі цэнзавай прамысловасці БССР ў агульнасаюзнай прамысловасці ўзрасла ў 1933 годзе параўнальна з 1927-28 гг. больш, чым удвая. Валавая прадукцыя прамысловасці вырасла з 126,3 млн. руб. у 1928 годзе да 789,2 млн. руб. у 1934 годзе, г. зн. больш, чым у пяць раз. Ужо адных гэтых даных дастаткова, каб канстатаваць факт ператварэння Беларусі з раней адсталай краіны ў перадавую, квітнеючую індустрыяльна-аграрную соцыялістычную рэспубліку.

Адпаведна росту соцыялістычнай індустрыі змяніўся і соцыяльны склад насельніцтва Беларусі.

У 1913 годзе па ўсіх прадпрыемствах Беларусі налічвалася ўсяго каля 15 тыс. рабочых; у 1934 годзе ў прамысловасці Беларусі было занята 145 тыс. рабочых.

Той факт, што ў складзе рабочага класа 62 проц. займаюць рабочыя-беларусы, з усёй відавочнасцю сведчыць аб росце пролетарскіх

ПРАЦЯГ НА 2 СТАР.

[1]) Пратаколы X з'езда РКП(б), стар. 636. Партвыдат. 1933.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

З поўным тэкстам дакумента можна азнаёміцца ў бібліятэцы